



Näyttelyt 2017



Kuvat vasemmalta oikealle: Leena Illukka, Come and Go, 2013-2016 yksityiskohta; Tytti Korin: Valloitus, 2015; Katja Kotikoski: Koukussa, 2016; Laura Kärki: Dipsomania, 2015; Saana Murtti: Katoaminen 2, 2013; Silja Puranen: Lady in the Box, 2012.

27.01. – 14.05.2017

Leena Illukka, Tytti Korin, Katja Kotikoski, Laura Kärki, Saana Murtti, Silja Puranen

# OUT AND ABOUT

Taideteollisten alojen pohjalta nouseva nykyaide on pääosassa kuuden taiteilijan ryhmänäyttelyssä. Tutut materiaalit ja esineellisyys muuttuvat käsitteiksi.

**Out and About** tarjoaa erilaisia näkökulmia taiteeseen sekä ihmisenä olemiseen. Taiteilijakuusikon aiheissa linkittyvät muun muassa ihmisten välinen vuorovaikutus, perhesuhteet, läsnä- ja poissaolo, ihmisen vaikutus ympäristöön, kuvataiteen ja käsityöperinteen vuoropuhelu. Näyttelyn taiteilijoiden teoksista voi löytää pysähtyneitä hetkiä sekä arvoituksellisia ja absurdeja tarinoita. Teokset tuovat esille elämän kokemuksen ja sen moninaisuuden niin yhteiskunnassa kuin ihmissuhteissa. Teokset haastavat ja yllättävät sekä mielen että tunteen tasolla, ja niistä välittyy ennakkoluulottomuus ja persoonallisuus niin materiaalien käytössä kuin ilmaisussa.

Out and About on näyttely, joka on syntynyt eri taiteenlajien rajapinnoilla. Näyttelyn taiteilijat ovat kuva- ja tekstiilitaiteilija Leena Illukka (1962), kuvataiteilija Tytti Korin (1974), keramiikkataiteilija Katja Kotikoski (1973), kuvataiteilija Laura Kärki (1978), keramiikkataiteilija Saana Murtti (1974) ja kuvataiteilija Silja Puranen (1961).

Leena Illukka  
Tytti Korin  
Katja Kotikoski  
Laura Kärki  
Saana Murtti  
Silja Puranen

[www.leenailukka.com](http://www.leenailukka.com)  
[www.kuvataiteilijamatrikkeli.fi/fi/taiteilijat/3501](http://www.kuvataiteilijamatrikkeli.fi/fi/taiteilijat/3501)  
[www.katjakotikoski.com](http://www.katjakotikoski.com)  
[www.lurakarki.com](http://www.lurakarki.com)  
[www.saanamurtti.com](http://www.saanamurtti.com)  
[www.siljapuranen.com](http://www.siljapuranen.com)



Varkauden tehtaat Kansankieitiön edustalta katsottuna 1930-luvulla. Varkauden museon kuva-arkisto, Valokuvaamo Jäniksen kokoelma.

26.05. – 03.09.2017



# TARINOITA PIIPUN JUURELTA

Suomen itsenäisyyden juhluvuoden näyttelynä on tositapahtumiin ja museoesineiden tarinoihin pohjautuva "Tarinoita piipun juurelta", joka kertoo suomalaisuudesta pienoiselokuvien ja esineiden kautta. Näyttelyn kymmenen esinettä ovat todistuskappaleita. Ne toimivat lähtökohtina pienten teollisuuskaupunkien inhimillisille tarinoille Suomen itsenäisyyden vuosikymmeniltä. Pienoiselokuvat pohjautuvat esineiden tarinoille. Jokainen pienoiselokuva nostaa esille yhden vuosikymmenen tarinan. Yhdessä ne johdattavat katsojan itsenäisen teollisen Suomen alkuvuosista nykypäivään.

Näyttelyn toteuttajina ovat Varkauden, Forssan ja Valkeakosken museot, jotka ovat tehneet yhteistyötä jo vuodesta 2012 lähtien. Näiden kolmen pienen teollisuuskaupungin museoiden yhteinen kokoelmatietokanta piipunjuurella.fi avattiin vuonna 2014. Nyt yhteistyö jatkuu juhluvuoden näyttelyssä, joka kiertää vuoden aikana Varkauden, Forssan ja Valkeakosken museoissa.

## Mitä muuta itsenäisyyden juhluvuonna tapahtuu museoilla?

### Varkauden palokunta 100-vuotta -verkkonäyttely

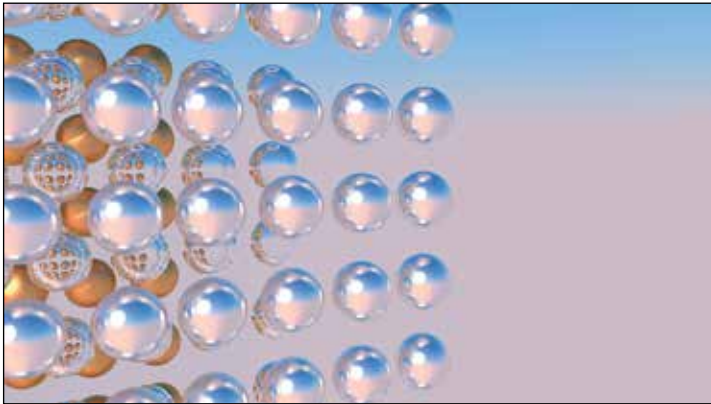
Palokunta viettää juhluvuotta vuonna 2017. Verkkonäyttely kattaa alan historian Varkaudessa aina vapaaehtoisesta palokunnasta nykypäivän ammatilliseen palotoimeen saakka.

### Sata kuvaa Varkaudesta -verkkonäyttely

Suomi 100 -juhluvuoden näyttely kuvaa itsenäisen Suomen aikaa Varkauden näkökulmasta, esitellen valokuvan Varkaudesta jokaista itsenäisyyden vuotta kohden. Näyttely julkaistaan museoviikolla toukokuussa 2017. Näyttelyyn voi tutustua tuolloin myös museoiden näyttelytiloissa 16.05. – 21.05.2017.

### Yhdessä lauantaisaunaan -tapahtuma

Saunotaan yhdessä itsenäisyyden juhluvuonna Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumassa lauantaina 9.9.2017.



15.09. – 05.11.2017

Kuvanveistäjä Riitta Huttunen

# IMMATERIAALISIA SOMMITELMIA

Rakel Kansasen Sali

Varkauden taidemuseossa nähdään kuvanveistäjä Riitta Huttusen ensimmäinen kokonaan 3D-piirroksista ja animaatioista koostuva näyttely. Teosten tila, 3D-avaruus, on rajaton ja kokonaan itse määriteltävissä. Teoskokonaisuus muodostuu näytöllä sekä tykillä projisoituina esitetyistä animaatioista.

Animaatioissa nähdään sommitelmia, joissa muodot, värit, pintarakenteet sekä valot ja varjot luovat todentuntuisia tilavaikutelmia. Materiaalin painon ja keveyden vaikutelma kuvatilassa on todentuntuinen vaikka teos on aineeton.

Riitta Huttusta kiinnostavat samat asiat, jotka ovat kiinnostaneet kuvanveistäjiä aina. Modernistisessa ja myöhäismodernistisessa kuvanveistotaiteessa siirryttiin aina vain pelkistetympään ilmaisuun. Tärkeimpinä veistoksissa nähtiin niiden materiaali, pinta, muoto ja tila, johon teokset olivat sijoitettu. – ”Koen, että immateriaalisessa todellisuudessa elävät teokseni saavat erilaisen mahdollisuuden elää omaa elämänsä kuin ne teokset, jotka ovat olemassa todellisina esineinä. Ne toteuttavat periaatteita, jotka ovat taiteen ja taiteilijoiden olemassaolon edellytyksenä: riippumattomuus ja vapaus.”

[www.riittahuttunen.com](http://www.riittahuttunen.com)



Päivi Allonen: Ulosanti, 2014. Akryyli ja tussi kankaalle, 60 x 180 cm.

15.09. – 05.11.2017

Kuvataiteilija Päivi Allonen

# ROOLIT

Maalauksia ja veistoksia

Näyttelysali

Vantaalainen kuvataiteilija Päivi Allonen tutkii kuvataiteessaan vallankäyttöä, ryhmädynamiikkaa sekä ihmisen tarvetta ryhmäytymiseen. Häntä kiinnostaa yhteiskunnallinen liikehdintä, käsitteellisyys ja ajankuva.

Varkauden taidemuseon Roolit -näyttelyssä on esillä kolmiulotteisia teoksia sekä maalauksia. Teokset jäsentävät ympäröivää. Niissä kuvataan sekä yksilöitä että ryhmiä. Näyttelyn teoksissa pohditaan miten yhtenäisesti toimivan ryhmän jäsenten väliset näkökulmat ja eroavaisuudet ilmenevät sekä miten auktoriteeteille uskollisesti kukin jäsenistä toimii.

Näyttelyn kokonaisidea on kiteytynyt Mäntän Serlachius -residenssiaikana keväällä 2017. Päivi Allonen asuu ja työskentelee Vantaalla. Hän on valmistunut kuvataiteilijaksi Imatralta ja päivittänyt tutkintonsa Lahden taideinstituutissa. Allonen on Taidemaalariliiton, Rajataide ry:n ja Vantaan taiteilijaseuran jäsen.

[www.paiviallonen.fi](http://www.paiviallonen.fi)



Anton Lindfors: Leppävirran kirkonkylä, 1917. Öljy kankaalle. Kuva: Kari Jämsén/Varkauden museot.

17.11.2017 – 11.02.2018

# JOEL LEHTONEN JA TAITEILIJAYSTÄVÄT

**Joel Lehtosen syntymästä 135 vuotta**

Kirjailija ja toimittaja Joel Lehtosen ystäviin kuului 1910-luvulta alkaen joukko kuvataiteilijoita. Juhlanäyttelyn keskeinen teema on maisema taiteilijaystävien kuvaamana ja maisema Lehtosen teksteissä. Taiteilijain omakuvien rinnalla näyttelyssä on runsaasti heidän Lehtosesta tekemiään muotokuvia.

Lehtosen lähipiiriin kuului lähinnä ns. Marraskuun ryhmään lukeutuvia taiteilijoita. Helsingissä kokoontumispaikkana oli Brondinin kahvila, Pariisissa La Rotonde. Kohtaaminen suomentaja, taiteenkeräilijä Rakel Kansanen-Toivolan ja hänen diplomaattipuolisonsa Urho Toivolan kanssa tapahtui Pariisissa keväällä 1920. Samassa seurassa kirjailijan lisäksi olivat myös ”4markka” ja ”Vorssi”, Lehtosen läheiset taiteilijaystävät Eero Nelimarkka ja Anton Lindfors.

Joel Lehtosen (s.27.11.1881 – 20.11.1934) syntymän 135-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Savonlinnan maakuntamuseo ja Joel Lehtosen seura ovat tuottaneet näyttelyn, jonka sisällöstä vastaavat taidekoordinaattori ja seuran sihteeri Riitta Moisander ja kuvataidekriitikko Veikko Halmetoja.

Savossa kiertävässä näyttelyssä on teoksia Varkauden kaupungin Rakel Kansasen kokoelmasta, Mikkelin taidemuseon Martti Airion taidekokoelmasta, Espoon modernin taiteen museon EMMAn kokoelmista, Kustannusosakeyhtiö Otavan ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kokoelmista. Näyttelyä täydentävät valokuvasuurennot ja Lehtosen teksteihin pohjautuva äänimaailma. Näyttely on osa Suomi100 -juhlavuoden tapahtumia.

Joel Lehtosen seura: [www.nimikot.fi/nimikkoseurat/joel-lehtonen/](http://www.nimikot.fi/nimikkoseurat/joel-lehtonen/)

Joel Lehtosen elämästä: [www.savonlinna.fi/lehtonet/Lehtosen\\_elama.htm](http://www.savonlinna.fi/lehtonet/Lehtosen_elama.htm)



**TEOLLISUUDEN TEKIJÄT**

**KYMMENEN TARINAA TEHTAILTA**

Paul Wahl & Co:n Pirtinniemen laivanveistämön maalarit 1890-luvulla.  
Varkauden museon kuva-arkisto, A. Ahlström Osakeyhtiön kokoelma.

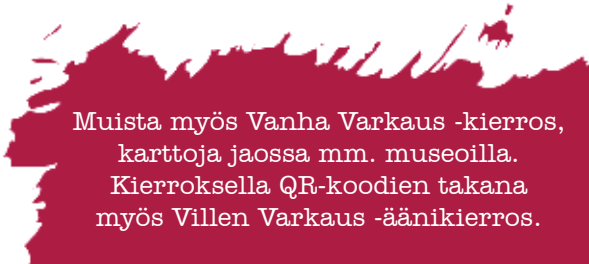
## Teollisuuden tekijät

# KYMMENEN TARINAA TEHTAILTA

Teollisuuden tekijät – Kymmenen tarinaa tehtailta – näyttely esittelee Varkauden teollisuuden historiaa työntekijöiden näkökulmasta aina 1800-luvulta nykypäivään saakka. Tarinankertojina ovat työnjohtaja Erkki, pääkasööri Arvid, konstruktööri Valpas, asentaja August, valaja Kalle, vanerityöntekijä Meeri, maalari Kusti, silinterimies Kauko, laborantti Tapio ja sahuri Jukka. Kerrontaa tukevat upeat valokuvat Varkauden museoiden valokuva-arkistosta sekä Tehtaan museon kokoelmista peräisin oleva alkuperäisesineistö.

Varkauden teollinen historia alkoi vuonna 1815, huhtikuun 20. päivä, jolloin vapaaherra Gustaf Wrede sai senaatin luvan ruukin perustamiseksi. Alueen teollisuuden historia on pitkä ja monialainen. Varkaudessa on luotu menestyksellisesti mm. ruukki- ja konepajatoimintaa, laivanrakennus- ja puunjalostusteollisuutta sekä saha- ja paperiteollisuutta. Varkauden tehtaiden ympärille muodostunut yhteisö poikkesi ympäristöstä työn, sosiaalisten suhteiden, arvojärjestyksen ja tapojen suhteen.

Varkauden teollisuuden historiaa on aiemmin tuotu esille lähinnä teollisuuslaitosten näkökulmasta. Kymmenen tarinaa tehtailta -näyttely suuntaa katseet teollisuushistorian taustaan eli pienten yhteisöjen ja yksilön menneisyyteen. Näyttelyssä huomio kiinnittyy teollisuuden tekijöihin ja työväestön rooliin Varkauden teollisessa kehittämisessä.



Muista myös Vanha Varkaus -kierros,  
kartoja jaossa mm. museoilla.  
Kierroksella QR-koodien takana  
myös Villen Varkaus -äänikierros.



# saranat.fi

KULTTUURIYMPÄRISTÖ VERKOSSA



## Katso!

Verkkonäyttelyt esittelevät alueen rakennusperintöä, arkkitehtuuria ja kulttuurimaisemia.



## Pelaa!

Tutustu ympäristösi ajallisiin kerroksiin erilaisten pelien kautta.



## Ratkaise!

Tehtävä- ja työpajapaketeista löytyy monipuolista materiaalia opettajien käyttöön.



## Löydä!

Taustatietoa ja linkkivinkkejä kulttuuriympäristöteemaan liittyen.

## i Info

## Galleria

# VARKAUDEN MUSEOT VERKOSSA JA MOBIILISSA

Varkauden museoiden näyttelyitä löytyy myös verkosta. Kaikki verkkonäyttelyt löytyvät museoiden nettisivuilta [www.varkaus.fi/museot](http://www.varkaus.fi/museot). Vuonna 2017 julkaistaan Suomi100-teemalla kaksi uutta verkkonäyttelyä:

Sata kuvaa Varkaudesta ja Varkauden palokunta 100 vuotta.

## PIIPUNJUURELLA.FI

Varkauden museoiden kokoelmat ovat yleisölle avoinna piipunjuurella.fi -sivustolla. Kokoelmatietokannasta löytyvät kaikki Varkauden museoiden digitoidut valokuvat, esineet ja taideteokset.

## SARANAT.FI

Keski-Savon kulttuuriympäristöjä esittelee saranat.fi-sivusto. Verkkoportaalissa pääsee tutustumaan alueen rakennusperintöä, arkkitehtuuria ja kulttuurimaisemia esitteleviin verkkonäyttelyihin, peleihin, tehtävä- ja työpajapaketteihin sekä muuhun kulttuuriympäristöteemaan liittyvään materiaaliin.

## MOBIILIOPPAAT

Seinätön museo -palvelun mobiilioppaat on aina mukana, aina avoinna. Seinätön museo on Suomen museoiden yhteinen mobiilisovellus, jonka mobiilireitit toimivat kaikilla älypuhelimilla ja tableteilla ilman erillisen sovelluksen lataamista.

Varkaudesta on seuraavat reitit:

Kalevi Väyrynen Varkaudessa – Kierros arkkitehti Kalevi Väyrysen monipuoliseen tuotantoon

Thomén jäljillä Varkaudessa – Reitti Ivar ja Valter Thomén arkkitehtuuriin Varkaudessa

Ulkotaidetta Varkaudessa – Kierros Varkauden julkisiin taideteoksiin

varkaus - aalto – Arkkitehti Alvar Aalto Varkaudessa **Julkaistaan vuoden 2017**

Reitit löytyvät osoitteesta [tarinasoitin.fi/varkaus](http://tarinasoitin.fi/varkaus)



Mobiilireittejä  
Varkauteen

[piipunjuurella.fi](http://piipunjuurella.fi)  
[saranat.fi](http://saranat.fi)  
[tarinasoitin.fi/varkaus](http://tarinasoitin.fi/varkaus)



# TAIPALEEN KANAVAMUSEO

Taipaleen kanava  
Varkaus  
Puh. 040 658 9804

Taipaleen kanava-alueella voi tutustua yli 170-vuotiaaseen vanhaan kivikanavaan ja seurata laivaliikennettä toiminnassa olevan kanavan partaalla. Aluetta kiertää idyllinen kanavapolku luonnon helmassa kanavien reunoja ja rantaa mukaillen. Kanavahistoria esittyy sekä kanavamuseossa että aluetta kiertävän kanavapolun infotauluissa. Kanavamuseon perusnäyttely Via Canalia kertoo Pohjois-Savon kanavarakentamisen historiasta sekä vesiliikenteestä. Näyttelyssä on esillä pienoismalli alueesta vuonna 1905 ja valvontatornin vanha ohjauspöytä sekä virtuaalinäyttely kanavasulutuksesta. Näyttelyssä on myös katsottavana mm. elokuva Kalakukko, joka kertoo varkautelaisten kalastusmatkoista pula-aikana.

Kanava-alueella myös teatteriryhmä Nimettömien kesäteatteri. Katso lisää [www.nimettomat.fi](http://www.nimettomat.fi)

Kanavamuseo, museokauppa Luotsi ja kahvila terasseineen avoinna toukokuusta elokuuhun päivittäin klo 10–18. Suljettu juhannuksena.

Muina aikoina avoinna ryhmille tilauksesta 040 658 9804.

Vapaa pääsy!

[www.varkaus.fi/museot](http://www.varkaus.fi/museot)

# PERHESUNNUNTAIT



Perhesunnuntait ovat koko perheen yhteisiä työpajapäiviä ja ne pohjautuvat museoiden näyttelyihin. Työpajat järjestetään non-stop-periaatteella museon aukioloaikana. Työpajojen toteutus tehdään yhteistyössä Lastenkulttuurikeskus Verson kanssa.

17.9. perhesunnuntai toteutetaan yhteistyössä kuvanveistäjä Riitta Huttusen kanssa.

Perhesunnuntait 26.2., 2.4., 17.9., 26.11.

Perhesunnuntain työpajoihin vapaa pääsy!

# TAIDEVARTIT



Syvenny hetkeksi taiteeseen ja hengähdä keskellä kiireistä arkipäivää. Taidevartissa keskitytään yhteen taiteilijaan tai teokseen asian-tuntijan johdolla. Ennakkoilmoittautumista ei tarvita.

Taidevartit järjestetään tiistaisin 2.2., 21.3., 26.9., 24.10. ja 21.11. klo 12.00

Taidevartteihin vapaa pääsy!

# TAPAHTUMAT:

|                       |                                                                                             |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| To 5.1.2017           | Kahvia ja kulttuuria, loppiaisaaton tarinailta, yhdessä Kirja-Varkauden kanssa              |
| Su 8.1.2017           | Svengiä ja tarinaa 50-luvun Varkaudesta, draamakierros Varkauden iloinen 50-luku näyttelyyn |
| Su 15.1.2017          | Yhteislauluja iloisen 1950-luvun tunnelmissa                                                |
| To 26.1.2017          | Taiteilijatapaaminen Out and About -näyttelyssä                                             |
| Su 12.2.2017          | Ystävänäpäivän tapahtuma, yhdessä Varkauden Museonystävien kanssa                           |
| To 9.3.2017           | Arkeologian päivä                                                                           |
| Pe 28.4.2017          | Työväenlaulujen yhteislauluilta                                                             |
| Pe 12.5.2017          | Museoiden yö                                                                                |
| To 18.5.2017          | Kansainvälinen museopäivä                                                                   |
| Ti-to 13. – 15.6.2017 | Työpajat Vekara-Varkaus -viikolla                                                           |
| La-su 17. – 18.6.2017 | Vekara-kuvasuunnistus yhdessä Varkauden Lehden kanssa, teemana Satavuotias Suomi            |
| Pe 28.7.2017          | Varkauden taiteiden yö                                                                      |
| La 9.9.2017           | Euroopan kulttuuriympäristöpäivät, Yhdessä lauantaisaunaan -tapahtuma                       |
| Ma-pe 2. – 6.10.2017  | Valtakunnallinen mennään museoon -viikko koululaisille                                      |
| Su 17.12.2017         | Rakelin päivä, yhdessä Varkauden Museonystävien kanssa                                      |

# YLEISÖOPASTUKSET:

Ilmaisten yleisöopastusten ajankohdat liittyen museon seuraaviin näyttelyihin:

|               |        |                                                                 |
|---------------|--------|-----------------------------------------------------------------|
| To 2.3.2017   | klo 17 | Out and about                                                   |
| To 20.4.2017  | klo 17 | Kymmenen tarinaa tehtailta                                      |
| To 18.5.2017  | klo 17 | 100 kuvaa Varkaudesta                                           |
| To 8.6.2017   | klo 17 | Tarinoita Piipun juurelta                                       |
| To 13.7.2017  | klo 13 | Tarinoita Piipun juurelta                                       |
| To 3.8.2017   | klo 13 | Tarinoita Piipun juurelta                                       |
| Su 17.9.2017  | klo 13 | Immateriaalisia sommitelmia, taiteilija Riitta Huttunen opastaa |
| To 12.10.2017 | klo 17 | Immateriaalisia sommitelmia ja Roolit                           |
| To 7.12.2017  | klo 17 | Joel Lehtonen ja taiteilijaystävät                              |

Muutokset mahdollisia, katso ajankohtaiset tapahtumatiedot osoitteesta [www.varkaus.fi/museot](http://www.varkaus.fi/museot)



Wredenkatu 5 A  
78250 Varkaus  
040 769 1010  
[museot@varkaus.fi](mailto:museot@varkaus.fi)  
[www.varkaus.fi/museot](http://www.varkaus.fi/museot)



## Löydä meidät:

[facebook.com/varkaudenmuseot](https://facebook.com/varkaudenmuseot)  
[twitter.com/varkaudenmuseot](https://twitter.com/varkaudenmuseot)  
[instagram.com/varkaudenmuseot](https://instagram.com/varkaudenmuseot)  
[varkaudenmuseot.blogspot.com](https://varkaudenmuseot.blogspot.com)

Museoiden kokoelmat verkossa:  
[piipunjuurella.fi](http://piipunjuurella.fi)

Varkauden museoiden näyttelyt ja Museopuoti avoinna: **ti-to klo 10–17, pe ja su klo 10–16**.  
Suljettu maanantaisin ja lauantaisin.  
Muina aikoina museot on avoinna ryhmille tilauksesta 040 769 1010, [museot@varkaus.fi](mailto:museot@varkaus.fi).

Poikkeukset ja aukiolot arkipyhinä: [www.varkaus.fi/museot](http://www.varkaus.fi/museot)

Taipaleen kanavamuseo, kahvio ja museokauppa Luotsi avoinna kesäisin joka päivä klo 10–18.  
Muina aikoina avoinna ryhmille tilauksesta 040 658 9804.

Varkauden museoille ja Taipaleen kanavamuseoon vapaa pääsy!

### Etukannen kuvat:

Kuva 1: Kauppakatu 1960-luvulla. Varkauden museon kuva-arkisto, Valokuvaamo Jäniksen kokoelma.  
Kuva 2: Anton Lindfors (1890-1943) Omakuva, 1929. Öljy kankaalle.  
Kuva 3: Päivi Allonen: Kiltit lapset, 2014. Sekatekniikka.



Jätä oma  
jälkesi